

Motion

1982/83:2283

Hans Petersson i Röstånga och Kjell Johansson

Underrätternas sammansättning m. m. (prop. 1982/83:126)

I proposition 1982/83:126 föreslås bl. a. att tingsrätt vid huvudförhandlingar i brottmål och familjerättsliga tvistemål skall vara domför med lagfaren domare och tre nämndemän.

Den socialdemokratiska regeringens förslag om minskning av antalet nämndemän är anmärkningsvärt mot bakgrund av tidigare agerande i oppositionsställning. Sålunda skriver ett antal mycket representativa socialdemokrater i motion 1981/82:664 bl. a. följande:

För vår del är det en grundläggande princip att lekmannainflytandet inom rättsväsendet måste förstärkas och inte försvagas. Nämndemannainstitutionen har lång tradition i vårt land när det gäller underrätterna. Under senare år har nämndemannainstitutionen också på socialdemokratiska regeringars initiativ införts vid hovrätter och kammarrätter. I dag har också länsrätterna nämndemän. Detta har inneburit en demokratisering av rättsväsendet och samtidigt förstärkt rättssäkerheten vid dessa nya domstolar. Det är viktigt att slå vakt om dessa landvinningar.

Folkpartiet delar helt de värderingar om nämndemannainstitutionen som framförs i denna motion. Lekmannainslaget bör förstärkas och inte försvagas.

Vi yrkar sålunda avslag på regeringens förslag i denna del.

Övre åldersgräns för nämndemannauppdrag

Regeringen föreslår att den övre åldersgränsen för nämndemannauppdrag behålls. Folkpartiet avvisar detta förslag.

Vi hänvisar på denna punkt till tidigare motioner. 1981/82:374 och 1980/81:340. Vid konstitutionsutskottets behandling av motionsyrkandena framhölls bl. a. att huvudprincipen bör vara att inga övre åldersgränser skall finnas för offentliga uppdrag. Utskottet menade att det lämpligen borde få ankomma på de organ som utser uppdragstagarna att utan lagfästa begränsningar välja de personer som anses mest lämpade för uppdragen. Vi delar denna grundsyn och menar att riksdagen bör besluta om en ändring i 4 kap. 6 § första stycket i RB i enlighet härmed.

Hemställan

Med hänvisning till vad i motionen anförts hemställs sålunda

1. att riksdagen beslutar avslå regeringens förslag att tingsrätt normalt skall vara domför med en lagfaren domare och tre nämndemän.
2. att riksdagen beslutar om sådan ändring i rättegångsbalken att den övre åldersgränsen för nämndemannauppgifter avskaffas.

Stockholm den 5 april 1983

HANS PETERSSON (fp)
i Röstånga

KJELL JOHANSSON (fp)